

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

TÜSİAD

YÖNETİM KURULU BAŞKANI

ÖMER SABANCI'NIN

“AB SÜRECİ VE TÜRKİYE’NİN İÇİNDE BULUNDUĞU

EKONOMİK KONJONKTÜRDE KOBİ’LERİN

TEMEL SORUNLARI” BAŞLIKLİ

TOPLANTI KONUŞMASI

21 Haziran 2006

Biga – Çanakkale

TÜSİAD AVRUPA SANAYİ VE İŞVERENLER KONFEDERASYONLARI BİRLİĞİ (UNICE) ÜYESİDİR.

İstanbul : Meşrutiyet Cad. No: 74 Tepebaşı 34420 İstanbul - Türkiye
Ankara : İnan Cad. No: 39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara - Türkiye
Brüksel : 13, Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium
Washington D.C. : 1250 24th Street, Washington D.C. 20037 - USA
Berlin : Märkisches Ufer, 28 10179 Berlin-Mitte - Germany
Paris : 12, Rue Godot de Mauroy 75009 Paris - France

Tel: (90-212) 249 19 29
Tel: (90-312) 468 10 11
Tel: (32-2) 736 40 47
Tel: (1-202) 776 77 70
Tel: (49-30) 28 878 6300
Tel: (33-1) 426 516 40

Faks: (90-212) 249 13 50
Faks: (90-312) 428 86 76
Faks: (32-2) 736 39 93
Faks: (1-202) 776 77 71
Faks: (49-30) 28 878 6399
Faks: (33-1) 426 516 99

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad-us.org
e-mail: info@tusiad-de.org
e-mail: satin@tusiad.org

web: www.tusiad.org

Sayın Kaymakam, Sayın Belediye Başkanı,
Çanakkale ilinin değerli yöneticileri,
Değerli başkanlar, basınımızın değerli temsilcileri,

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği adına hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bana sizlerle birlikte olma fırsatı verdiği için Yönetim Kurulu Başkanı Şerif Engin şahsında tüm Biga Sanayici ve İşadamları Derneği üyelerine teşekkür etmek istiyorum.

Bildiğiniz gibi son günlerde arka arkaya gelen bir dizi olumsuzluk, ekonominin gidişatı konusunda hepimizin kafasında soru işaretleri yarattı. Piyasalarda yaklaşık bir aydır devam eden dalgalanmaların, dünyada meydana gelen gelişmelerden kaynaklandığını hepimiz biliyoruz. ABD Merkez Bankası'nın enflasyon artışı riskine karşılık faiz oranlarını % 5 seviyesine çıkartması ve faiz oranlarındaki artışın devam edeceğinin sinyallerini vermesi, özellikle gelişmekte olan ekonomilerde fon kaçıışı yaşanmasına neden oldu.

Bu bütün dünyada, "yükselen pazarlar" diye adlandırılan ülkelerde aynı şekilde yaşandı. Önümüzdeki aylarda da devam etmesi beklenen uluslararası piyasalardaki hareketliliğin neden olabileceği olası olumsuz etkilere karşı, Türkiye için tek kalıcı çözümün yapısal önlemler olduğunun altını çizmek istiyorum.

Bu çerçevede, 2001 yılında yaşamış olduğumuz kriz ertesinde ekonomik ve siyasi istikrar yönünde gösterilen çabalar olumlu sonuç vermiş ve Türkiye ekonomisi 2002-2005 döneminde başarılı bir performans ortaya koymuştur. Alınan yol gelecek açısından ümit verici olmakla birlikte tek başına yeterli değildir. Yaşadığımız son gelişmeler bu açıdan çok önemli sinyaller vermiştir. Ekonomimizin bugüne kadar sergilediği bu başarının ardında, olumlu seyreden uluslararası konjonktürün rolü yadsınamayacak boyutlarda olmuştur. Dolayısıyla, uluslararası konjonktürün, eskisi kadar olumlu olmadığı bugünkü ortamda, yapılması gereken, ekonomimizin dayanıklılığının güçlendirilmesidir.

Bu bağlamda, son günlerde piyasalarda görülen dalgalanmaların bize, istihdam, toplumsal refah düzeyi, gelir eşitliği ve benzeri konularda kayda değer ilerlemeler sağlayabilmemiz ve sürdürülebilir büyüme oranlarına ulaşabilmemiz için ihtiyacımız olan uzun dönemli stratejilerin önemini unutturmasına izin vermemeliyiz.

TÜSİAD olarak, günümüzdeki yoğun global rekabet ortamında, Türkiye'nin de aralarında bulunduğu gelişmekte olan ülkelerin yalnızca bugüne kadar gerçekleştirmiş olduğu yapısal reformlar ile yetinmeyip, geleceğe dönük uzun vadeli stratejiler geliştirerek bunların gerektirdiği yapısal dönüşüm sürecini bugünden başlatmasının uluslararası boyutta bir zorunluluk haline geldiğinin de bilincindeyiz. Bunu sağlayabilen ülkeler, son yaşadığımız gelişmelerin de açıkça ortaya koyduğu üzere, küresel ölçekteki dalgalanmalardan da en az düzeyde etkilenmeyi başarabilmektedir.

Reform sürecinin yapısal reformlardan mikroekonomik reformlara doğru genişletilmesi ve derinleştirilmesi, piyasalara, hükümetin ve Türkiye'nin kalıcı ekonomik kazanımlar konusundaki ısrarını kanıtlamanın yanı sıra, üretim, paylaşım ve tüketim süreçlerinde neden olacağı kazanımlarla da, beklentilerin yeniden olumluya dönmesine katkıda bulunacaktır.

Bu noktada, Türkiye'nin önünde uzun süredir dillendirdiğimiz bir fırsat kapısı bulunmaktadır. Uluslararası gelişmelerin ekonomimizi kontrolümüz dışında olumsuz biçimde etkilemesinin önüne geçilebilmesi için, Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu döviz kaynaklarını, doğrudan yabancı sermaye yatırımları ile karşılaması gerekiyor. Tabii bunun için de Türkiye'de yatırım yapmanın cazip hale getirilmesi gerekiyor. Yalnız yabancı sermaye için değil, yerli sermaye

için de yatırımı caydıracak hususlar olduğunu her fırsatta belirtiyorum, bunları burada tek tek tekrar etmeyeceğim. Ancak, en önemlisinden bahsetmeden de geçemeyeceğim. Bu da, haksız rekabet ortamı yaratarak, yeni yatırımların ve buna bağlı olarak oluşacak yeni istihdam olanaklarının önündeki en büyük engel olan kayıtdışı ekonomidir. Kayıtdışı ekonomi beraberinde kayıtdışı istihdamı da yaratmaktadır.

Bugün burada asıl üzerinde durmak istediğim nokta, bazılarımızın, yabancı sermayenin Türkiye'ye gelmesinden veya Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne entegre olmasının öneminden söz ettiğimizde, bunun daha çok büyük sanayiye ilgilendiren bir konu olduğunu sanmasıdır. Oysa burada asıl önemli olan KOBİ'lerdir.

İzin verin birkaç örnekle açıklamaya çalışayım. Uluslararası iş geliştirme faaliyetleri ile ilgilenen birimiz TÜSİAD International, yurt dışındaki şirketler ile Türkiye'dekiler arasında iş ilişkileri geliştirmek ve bunu özellikle KOBİ'ler zemininde gerçekleştirmek üzere faaliyet gösteriyor. Bu çerçevede Avrupa'dan Çin'e kadar çok geniş bir coğrafyada, bir çok ülkeyle temas gerçekleştiriyoruz.

Anlatmak istediğim husus, bu temaslarda yakın dönemlerde sıkça vurgulanan bir gerçeğe dayanıyor. Avrupa'nın büyük şirketleri, dev isimler ve markalar, yeni açılım alanı olarak Çin'i belirlemiş durumdadır. Hepsi Çin'e gitmek, orada yatırım yapmak için yarış içindeler. Ancak, Çin gibi büyük bir ülkede faaliyet gösterebilmek için, aynı ölçüde büyük sermayelere gereksinim duyuluyor.

Avrupa'nın KOBİ'leri de yabancı ülkelerde yatırım ihtiyacı içindeler ama Çin'e gitmeye güçleri yetmiyor. Bunun yerine Türkiye'ye gelmeyi istiyorlar. Yurtdışındaki muadillerimizin de dillendirdiği gibi Türkiye Avrupa için bir üretim üssü olabilir. Avrupa'nın yeni sanayileşme hedeflerini ortaya koyduğu Lizbon Stratejisi'nin de en önemli ayaklarından biri KOBİ'lerin gelişmesi. Türkiye Avrupa'lı KOBİ'lerin Çin'i olabilir.

Bu söz, yakından takip edilmesi gereken çok önemli bir gerçeğe parmak basıyor. Bu gerçeği büyüteç altına almakta fayda var. Bu hedefe ulaşabilmek için, dinamik, kolay uyum sağlayan, istihdam yaratma kapasitesine sahip KOBİ'lerin gelişmesinin önünün açılması gerekmektedir. Ancak bunun ne devlet desteği ile olması mümkün, ne de çoğunlukla bizim KOBİ'lerimizin sermayeleri atılım yapmaya yeterli. O zaman yapılacak şey, yabancı sermayeyi KOBİ'lere çekecek özel programlar uygulamak, Türk KOBİ kesiminin AB'nin KOBİ kesimiyle entegrasyonunu sağlamaktır. Bu konuda iki tarafta da yeterince istek var. Önemli olan zemini bu ilişkilere uygun hale getirmek.

Daha önce de defalarca belirttiğim gibi Türkiye'nin, büyüme ve gelişmesini bir stratejiye dayalı olarak gerçekleştirmemesi, ülkemizdeki yatırımların geleceğini olumsuz etkiliyor. Özel olarak KOBİ alanında da, AB'ye entegrasyon perspektifinden hareket edilmiyor, son derece içe kapalı bir biçimde bazı destek çalışmalarının sürdürülmesi ile yetiniliyor. Bunlar da yeterince duyurulamıyor.

Türkiye'nin, Lizbon Stratejisi'yle uyumlu bir sanayi stratejisi geliştirmesi, bunun kalbine KOBİ'leri oturtması ülkenin yatırım ve istihdam sorununa etkili bir çare üretecektir.

TÜSİAD olarak bu mesele bizi, ülkedeki istikrarın ve büyümenin sürdürülebilmesi, bu yolla işsizlik ve gelir dağılımındaki bozukluğun giderilmesi açısından birinci derecede ilgilendiriyor. Öte yandan, büyük sermaye-küçük sermaye ayrımına dayalı bakış açısını terk ederek, farklı büyüklükteki sermaye gruplarının ve girişimlerin birbirlerini tamamladıkları gerçeğinin altını çizerek güçlü bir işbirliği zemini yaratmak gerekiyor.

Değerli konuklar sözlerime son vermeden önce bir konuya daha dikkat çekmek istiyorum.

Lüksemburg'daki Türkiye-AB Ortaklık Konseyi Toplantısı ve Hükümetlerarası Konferans'ın sonuçları itibariyle müzakerelerde ilk adımların atılmaya başlanmış olduğunu memnuniyetle görüyoruz. Türkiye'nin bu tarihsel aşamayı, AB'nin kendi iç siyasal dengeleri ve sosyo-ekonomik ortamı açısından, kurulduğundan beri yaşadığı en zor dönemde gerçekleştirmiş olması, gelinen noktayı daha da anlamlı kılmaktadır.

Bunu yeni bir hareket noktası olarak kabul ederek, tüm dünyaya, Türkiye'nin AB yolunda ilerlemeye kararlı olduğunu göstermek zorundayız. Bu kararlılık sayesinde hem Türkiye'nin bugün önünde yükselen problemler daha kolay çözülecek, hem de, Türkiye'nin katkılarıyla, AB, geleceğin dünyasına dönük ekonomik ve jeopolitik imkânlarını geliştirecektir.

Önümüzde parlak bir gelecek duruyor. Bu geleceğe giden yolları her türlü engelden arındırmak zorundayız. İş dünyası olarak bu süreçte üzerimize düşen görevleri azami ölçüde yerine getirmek için tüm imkânlarımızı seferber etmeye hazırız.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum...